

SOUTH WEST UNIVERSITY
"NEOFIT RILSKI"

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ
РИЛСКИ“ гр. БЛАГОЕВГРАД

РЕЦЕНЗИЯ

Относно: публична защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висшето образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление: 3.7. **Администрация и управление, Докторска програма:** „Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера)“

От проф. д-р Румяна Николаева Нейкова, външен рецензент

Основание за представяне на рецензията: Заповед № 415/22.02.2024 г. на Ректора на ЮЗУ гр. Благоевград

Тема на дисертационния труд: „Използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“

Автор на дисертационния труд: Елена Александрова Колчева

Научен ръководител: проф. д.н. Любомир Тимчев

Представеният дисертационен труд и пакета от необходимите документи към него са правомерно оформени, изискванията и срока за разкриване на процедурата са спазени. Към документите са приложени: Отчет за извършена проверка за автентичност на текст и Справка, която показва, че минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ са изпълнени.

Дисертационният труд е обсъден и насочен за публична защита от Катедра „Национална сигурност и публична администрация“ на Правно-историческия факултет към ЮЗУ „Неофит Рилски“.

1. Кратки биографични данни за кандидата

Авторът на дисертационния труд **Елена Александрова Колчева** е бакалавър по специалност „Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция“ на Академия на МВР гр. София и Магистър по право на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград. От м. ноември 2009 г. до настоящия момент тя заема длъжността Разузнавач в Главна дирекция „Национална полиция“ гр. София.

Докторантката владее много добре английски език, което ѝ позволява да следи новостите в областта на противодействието, превенцията и разкриването на престъпления

в другите страни, както и да адаптира и пренася техните постижения и добрите положителни практики и у нас.

За повишаване на своята квалификация и усъвършенстване на опита си Елена Колчева е осъществила редица допълнителни обучения: през 2011 г. в гр. Прага, обучение на CEPOL (Европейски полицейски колеж) - „Конфискация на имущество и отнемане на незаконно придобито имущество; през 2013 г. в Аликанте, Кралство Испания, обучение на EUROPOL - „Противодействие на разпространението на фалшифицирани стоки“; през 2014 г., в Плоещ, Румъния, обучение на CEPOL - „Разследване и превенция на корупция“; през 2014 г. в Брамсхил, Обединено кралство, обучение на CEPOL - „Взаимодействие със сътрудници“; през 2016 г. в Хага, EUROPOL Нидерландия, „Противодействие на разпространението на фалшифицирани стоки“; през 2016 г. в София, „Ефективно разследване на наказателни дела в съответствие със стандартите на ЕКПЧ, „Доказателства и доказателствени средства. Използване на СРС като доказателствено средство“ и Разследване на противоправни деяния в областта на обществените поръчки“; през 2016 г. в Тампере, Финландия, обучение на CEPOL - „Съвместни екипи за разследване“; през 2024 г., в Будапеща, обучение на ILEA (International Law Enforcement Academy) - „Борба с корупцията“.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд.

Дисертационният труд, разработен от **Елена Колчева** е задълбочено научно изследване. Общият обем на дисертацията е 190 страници, в т. ч. увод, три глави, заключение, Справка за научни и научно-приложни приноси, библиография и приложения. За целите на изследването са използвани 80 литературни източника, 28 нормативни акта и 22 електронни източника.

В увода на дисертацията са дефинирани изходните позиции на докторантката, представени са подробно актуалността и значимостта на темата, предметът и обекта на изследването, научната теза, основната цел и задачите, които трябва да се изпълнят за нейното постигане. Това дава възможност да се следи логиката на заданието и чрез последователното им решаване да се реализират определени резултати, които са необходима предпоставка за достигане на крайната цел на изследователската работа.

Актуалността и значимостта на темата са аргументирани и обосновани от докторантката и се определят от увеличаването на броя на инцидентите, свързани с използването на физическа сила и помощни средства от полицейските служители. Разглежда се въпросът за законосъобразното прилагане на това правомощие от полицейските служители в Република България.

Целта на дисертационния труд е чрез анализ на основните понятия, нормативни актове и документи, а също и на дейността на полицейските служители при използването

на физическа сила и помощни средства, да се разработят научнообосновани предложения за нейното усъвършенстване както от теоретична, нормативна, така и от организационна гледна точка.

За реализиране на посочената **цел са поставени следните задачи:**

- да се разгледат основните теоретични аспекти, свързани с дейността на полицейските служители при използването на физическа сила и помощни средства;
- да се анализират нормите DE LEGE LATA, регламентиращи използването на физическа сила и помощни средства от полицейските служители в международен и национален мащаб;
- да се анализира организацията на дейността на полицейските служители при прилагането на това специфично правомощие;
- да се проучи опитът на други държави, както по отношение на правната регламентация, така и относно организацията на работа;
- да се изготвят предложения DE LEGE FERENDA, а също и за организацията на работа на полицейските служители в дейността им по противодействие на престъпността и опазване на обществения ред във връзка с използването на физическа сила и помощни средства.

Обект на изследването е използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България и възникващите във връзка с това правомощие обществени отношения.

Предмет на дисертационния труд са основните теоретични, правни и организационни аспекти, свързани с използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България.

Основната научна теза на дисертационния труд се основава на проблемите, съпътстващи основанията за използване на физическа сила и помощни средства, липсата или неяснотата на определения на някои от основните понятия, а също така и пропуски в организацията на дейността на полицейските органи. Това налага необходимостта от изясняване на основните понятия, изменение и допълнение на правната регламентация и подобряване на организацията на дейността с цел законосъобразно и ефективно използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България при противодействие на престъпността, опазване на обществения ред, гарантиране на основните права и свободи на гражданите, защита на живота и здравето им.

За постигането на целта и задачите, дефинирани в дисертационния труд, докторантката е използвала богат инструментариум от **методи и подходи** за събиране, обработване и анализ на необходимата информация, проведено е самостоятелно

емпирично изследване, в резултат на което са направени обобщения, изводи и препоръки. Използваната съвкупност от подходящи методи и систематизираните емпирични данни са позволили на авторката да направи задълбочен анализ на резултатите и да аргументира и обоснове изводите и предложенията за подобряване на работата по използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в нашата страна.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Представеният дисертационен труд има научен и научно-приложен характер. В него са дефинирани ясно и точно изходните позиции на докторантката, които очертават пътя на изследователската работа за постигане на поставената цел. Тя представя ново виждане за актуалността и ролята на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България, с оглед повишаване резултатността от дейността им.

Първата глава на дисертацията има постановъчен и обзорен характер. В нея са представени и анализирани теоретични и правни аспекти на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България. Докторантката компетентно и задълбочено коментира развитието на възгледите за същността на понятията, представя различни определения и дефиниции и формулира своя интерпретация.

В резултат на извършената проучвателна и изследователска работа са постигнати следните резултати:

- изследвани са понятията „физическа сила“, „помощно средство“ и „правомощие“, както и тяхната същност при използване от полицейските органи; аргументирано са формулирани авторови становища; направено е предложение за определение на същността на правомощието „Използване на физическа сила от полицейските органи“;

- направен е кратък исторически преглед и са разгледани основанията за използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи, съгласно действащото законодателство; направени са конкретни предложения за изменение и допълнение към Закона на Министерството на вътрешните работи;

- анализирани са „неизбежната отбрана“ и „крайната необходимост“, като основание за използване на физическа сила и помощни средства.

Тези постижения са резултат от задълбоченото познаване на теоретическите постановки на наши и чуждестранни автори за използването на физическа сила и помощни средства, както и на тяхното развитие в условията на бързи икономически и социални промени, в т. ч. и при възникване на социално напрежение и конфликтни ситуации.

Втората глава на дисертационния труд има аналитичен изследователски характер. Заслугата на дисертантката се състои в задълбоченото изследване на особеностите в организацията на дейността на полицейските органи при използване на физическа сила и помощни средства, както и в организацията на дейността на други органи (като например Държавна агенция „Национална сигурност“, служба „Военна полиция“, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и други), свързани с тях .

В резултат на извършената изследователска работа в тази част на дисертацията са постигнати следните по-важни резултати:

- изследването доказва, че използването на физическа сила и помощни средства е възможност, предоставена на полицейските служители за противодействие на дейността на лица, които не спазват законодателството и оказват съпротива или неподчинение;

- доказва се, че при определени ситуации възникват конфликти, които изискват бърза и точна реакция и адекватно решение от полицейския служител за използване на правомощията, дадени от Закона на Министерството на вътрешните работи за защита на основните права и свободи на лицата, намиращи се под юрисдикцията на страната ;

- установено е, че в организацията и контрола по прилагането на правомощията към настоящия момент съществуват редица пропуски, в. т. недостатъчни знания и умения, което предполага полицейските служители да бъдат перманентно обучавани;

- доказано е, че към настоящия момент подготовката на голяма част от полицейските служители по месторабота е недостатъчна и неефективна, което потвърждава потребността от професионално обучение с откъсване от работа, за да могат те да придобият нови навици и умения да правят своевременно оценка на фактическата обстановка и да преценяват дали е налице абсолютна необходимост за използване на физическа сила и помощни средства; в тази връзка е направена препоръка за възстановяване на краткосрочните курсове за обучение, както на изпълнителския, така и на ръководния състав на МВР с полицейски правомощия, с цел усвояване на знания и опит за ефективно и законосъобразно използване на физическа сила и помощни средства;

- направен е обстоен анализ на видовете помощни средства, както и на техните особености и предназначение;

- анализирана е дейността на другите органи, на които е предоставена възможност за използване на физическа сила и помощни средства и е установено, че съществува сходство с тази на полицейските органи.

Посочените постижения са резултат от задълбоченото познаване на реалната практика по използване на физическа сила и помощни средства у нас, както и на добрите практики в другите страни, които са показали положителни резултати в борбата с

престъпността и опазването на обществения ред в съответствие с конституционно установения правов ред.

Третата глава на дисертационния труд има приложен характер. Постигнатите положителни резултати в тази част на дисертационната работа са следните:

- разработена е методика за осъществяване на проучването и за обработване и анализ на събраната информация;

- извършено е емпирично изследване, чрез така нареченото кабинетно проучване (deskresearch), за да се получи възможно най-пълен обем информация за полицейското правомощие, като е постигната основната цел - получени са данни за предмета на изследването, а именно информация за основните теоретични, правни и организационни проблеми, свързани с използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България; използваният емпиричен количествен изследователски метод в настоящия дисертационен труд е анкетата (структурирано интервю);

- направен е обстоен анализ и оценка на резултатите от емпиричното изследване със съответните обобщения, изводи и препоръки (информацията е на базата на мненията и нагласите на респонденти, които са служители с полицейски правомощия от най-големите структурни звена в Министерството на вътрешните работи и в ежедневната си дейност са ангажирани с противодействие на престъпността, опазване на обществения ред, защита живота и здравето на гражданите);

- задълбочено и аргументирано се доказва че координацията и взаимодействието между полицейските органи, прокуратурата, съда и самите граждани като общество са необходимо условие за постигане на положителни резултати при противодействието на престъпността и опазването на обществения ред в страната в контекста на защитата на основните права и свободи на всички лица, намиращи се под юрисдикцията на Република България;

- направено е предложение дирекция „Пресцентър“ в Министерството на вътрешните работи да предприеме активни действия за разясняване на причините за използването на физическа сила и помощни средства в конкретните случаи, придобили широк обществен отзвук.

Като обобщение мога да отбележа, че резултатите от проведеното емпирично изследване разкриват реалната ситуация по отношение на правните и организационни проблеми, свързани с използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България и дават основание за направените изводи и предложения за подобряване на тяхната дейност по противодействие на престъпността и опазване на правата и свободата на гражданите.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В справката, приложена към автореферата, докторантката е посочила пет приноса. Те отразяват в съкратен вид основния принос – обогатяване на теоретичните изследвания и практическия опит при използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България при противодействието на престъпността и опазването на обществения ред в страната. Потвърждавам наличието на посочените от докторантката приноси в дисертационната работа, но считам, че трябва да се добави и още един – доказване на потребността от обучение на полицейския персонал за усвояване на знания и умения по използването на физическа сила и помощни средства при противодействието на престъпността и опазването на обществения ред в страната.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Авторката на дисертационния труд представя списък с три публикации, в т. ч. един учебник и две статии, които отразяват основната съдържателна част от изследваните проблеми. В тях са включени резултати от изследванията, които разкриват значимостта на проблема за същността и използването на физическата сила и помощните средства от полицейските органи при противодействието на престъпността и опазването на обществения ред в страната.

Считам, че тези публикации са достатъчни, за да покажат публичността на постигнатите резултати от изследователска работа на докторантката.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е в обем от 40 страници. Той дава представа в обобщен синтезиран вид за съдържанието на дисертационния труд. В него са отразени накратко съдържанието на дисертацията, актуалността на темата, предмета и обекта на изследването, основната научна теза, основната цел и задачите за нейното постигане, използваните изследователски методи, информационните източници и ограничителни условия, при които е извършено изследването. За всяка глава от дисертацията са посочени обобщения, изводи и препоръки.

Към автореферата са представени: Справка за приносите на дисертационния труд и Списък на публикациите на автора по дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Приносите и резултатите в представения дисертационен труд са безспорни, но въпреки това могат да се направят някои препоръки:

Първо. Да се обърне по-голямо внимание на мотивацията на полицейските служители да повишават знанията и уменията си за използване на физическа сила и помощни средства при упражняване на правомощията си за решаване на екстремни ситуации.

Второ. Да се потърси връзка между промяната на личностните ценности на полицейските служители в условията на динамична промяна на окръжаващата среда и трудовата мотивация при сегашните икономически условия.

Посочените препоръки имат за цел да подскажат на докторантката интересни проблеми за разширяване обхвата на нейната по-нататъшна изследователска работа.

Моля, докторантката да отговори на следния въпрос: В какво се изразява мотивацията (или липсата на такава) на полицейските служители да използват физическа сила и помощни средства ?

8. Заключение

Дисертационната работа на **Елена Александрова Колчева** може да се характеризира като задълбочено значимо научно изследване, в което проблемите са добре осмислени и коректно изложени, а изводите и предложенията са убедително аргументирани. Дисертацията представлява принос, както за обогатяване на теорията, така и за подобряване на практиката в областта на теоретичните и правни аспекти на използването на физическа сила и помощни средства, както и организацията на дейността по тяхното използване от полицейските органи.

Постигнатите резултати в настоящия дисертационен труд са лично дело на автора.

Представената дисертация отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България и Правилника за организация и провеждане на конкурси за придобиване на научни звания и за заемане на академични длъжности в ЮЗУ „Неофит Рилски“, затова, в качеството си на рецензент, ясно и еднозначно заявявам, че ще гласувам за положително решение, образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление: 3.7. Администрация и управление, Докторска програма: „Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера)“, да бъде присъдена на Елена Александрова Колчева.

15.03.2024 г.

София

Подпис:

(проф. д-р Румяна Нейкова)

SOUTH WEST UNIVERSITY „NEOPHIT RILSKY" BLAGOEVGRAD

SOUTH WEST UNIVERSITY
"NEOFIT RILSKI"

Recenzia

Subject: public defense of a dissertation for the award of an educational and scientific degree „doctor" in the field of higher education: 3. „Social, economic and legal sciences", professional direction: 3.7. Administration and Management, Doctoral Program: „Organization and Management Outside the Sphere of Material Production (Management of the Public Sphere)"

By Prof. Dr. Romyana Nikolaeva Neikova, external reviewer

Grounds for presenting the review: Order No. 415/22.02.2024 of the Rector of the SWU of Blagoevgrad

Topic of the dissertation: „Use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria"

Author of the dissertation: Elena Alexandrova Kolcheva

Scientific supervisor: Prof. Ph.D. Lubomir Timchev

The submitted dissertation and the package of necessary documents to it are legally formed, the requirements and the deadline for the disclosure of the procedure have been met. Attached to the documents are: A report on the authenticity of the text and a certificate showing that the minimum national requirements for obtaining the educational and scientific degree „doctor" have been met.

The dissertation work was discussed and directed for public defense by the Department of „National Security and Public Administration" of the Faculty of Law and History at the SWU „Neofit Rilski“.

1. Brief biographical data about the candidate

The author of the dissertation, Elena Aleksandrova Kolcheva, has a bachelor's degree in „Crime prevention, protection of public order and prevention" from the Academy of the Ministry of Internal Affairs, Sofia, and a Master's degree in law from the „Neofit Rilski" Youth University - Blagoevgrad. From November 2009 to the present moment, she holds the position of Intelligence Officer in the Main Directorate of the National Police, Sofia.

The doctoral student has a very good command of the English language, which allows her to follow the innovations in the field of counteraction, prevention and detection of crimes in other countries, as well as to adapt and transfer their achievements and good positive practices in our country as well.

To increase her qualification and improve her experience, Elena Kolcheva has completed a number of additional trainings: in 2011 in the city of Prague, CEPOL (European Police College) training – „Confiscation of property and confiscation of illegally acquired property; in 2013 in Alicante, Kingdom of Spain, training of EUROPOL – „Combating the distribution of counterfeit goods"; in 2014, in Ploiesti, Romania, CEPOL training – „Investigation and Prevention of Corruption"; in 2014 in Bramshill, United Kingdom, CEPOL training – „Interaction with collaborators"; in 2016 in The Hague, EUROPOL Netherlands, „Combating the distribution of counterfeit goods"; in 2016 in Sofia, „Effective investigation of criminal cases in accordance with the standards of the ECHR, „Evidence and Evidence. Use of SRS as a means of evidence" and „Investigation of illegal acts in the field of public procurement"; in 2016 in Tampere, Finland, CEPOL training – „Joint Investigation Teams"; in 2024, in Budapest, ILEA (International Law Enforcement Academy) training – „Fighting Corruption".

2. General characteristics of the presented dissertation work.

The dissertation work developed by Elena Kolcheva is a thorough scientific study. The total volume of the dissertation is 190 pages, including an introduction, three chapters, a conclusion, Reference for scientific and scientific-applied contributions, bibliography and appendices. For the purposes of the research, 80 literary sources, 28 normative acts and 22 electronic sources were used.

In the introduction of the dissertation, the starting positions of the doctoral student are defined, the actuality and significance of the topic, the subject and the object of the research, the scientific thesis, the main goal and the tasks that must be completed in order to achieve it are presented in detail. This makes it possible to follow the logic of the task and, through their sequential solution, to realize certain results, which are a necessary prerequisite for reaching the ultimate goal of the research work.

The topicality and importance of the topic are argued and substantiated by the doctoral student and are determined by the increase in the number of incidents related to the use of physical force and aids by police officers. The question of the lawful application of this authority by the police officers in the Republic of Bulgaria is being considered.

The aim of the dissertation work is to develop scientifically based proposals for its improvement both theoretically, normatively and organizationally, by analyzing the basic concepts, legal acts and documents, as well as the activity of police officers in the use of physical force and aids point of view.

The following tasks have been set to achieve the stated goal:

- to consider the main theoretical aspects related to the activity of police officers when using physical force and aids;
- to analyze the DE LEGE LATA norms regulating the use of physical force and aids by police officers in an international and national computer;
- to analyze the organization of the activity of police officers in the application of this specific authority;
- to study the experience of other countries, both in terms of legal regulation and work organization;
- to prepare DE LEGE FERENDA proposals, as well as for the organization of work of police officers in their activities to combat crime and protect public order in connection with the use of physical force and aids.

The object of the research is the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria and the public relations arising in connection with this power.

The subject of the dissertation is the main theoretical, legal and organizational aspects related to the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria.

The main scientific thesis of the dissertation is based on the problems accompanying the grounds for the use of physical force and auxiliary means, the absence or ambiguity of the definitions of some of the basic concepts, as well as gaps in the organization of the activities of the police authorities. This necessitates the clarifying the basic concepts, amending and supplementing the legal regulations and improving the organization of the activity with the aim of lawful and effective use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria in combating crime, preserving public order, guaranteeing fundamental rights and freedoms of citizens, protection of their life and health.

To achieve the goal and tasks defined in the dissertation, the doctoral student used a rich toolkit of methods and approaches for collecting, processing and analyzing the necessary information, an independent empirical study was conducted, as a result of which summaries, conclusions and recommendations were made. The set of appropriate methods and

systematized empirical data have allowed the author to make a thorough analysis of the results and to argue and substantiate the conclusions and proposals for improving the work of using physical force and auxiliary means by the police authorities in our country.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

The presented dissertation work has a scientific and scientific-applied character. It clearly and accurately defines the starting positions of the doctoral student, which outline the path of the research work to achieve the set goal. It presents a new vision of the relevance and role of the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria, with a view to increasing the effectiveness of their activities.

The first chapter of the dissertation has a descriptive and overview character. It presents and analyzes theoretical and legal aspects of the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria. The doctoral student competently and thoroughly comments on the development of views on the essence of the concepts, presents various definitions and definitions and formulates his interpretation.

As a result of the exploratory and research work, the following results were achieved:

- the concepts of „physical force“, „assistance“ and „authority“ were studied, as well as their essence when used by police authorities; author's opinions are well-argued; a proposal was made to define the nature of the authority „Use of physical force by police authorities“;

- a brief historical review was made and the reasons for the use of physical force and auxiliary means by the police authorities, according to the current legislation, were examined; works with specific proposals for amendments and additions to the Law of the Ministry of the Interior;

- inevitable defense and extreme necessity, as a basis for the use of physical force and auxiliary means, are analyzed.

These achievements are the result of in-depth knowledge of the theoretical positions of our and foreign authors on the use of physical force and aids and means, as well as their development in the conditions of rapid economic and social changes, including in the event of social tension and conflict situations.

The second chapter of the dissertation has an analytical research character. The merit of the dissertation lies in the in-depth study of the peculiarities of the organization of the activities of the police bodies when using physical force and aids, as well as in the organization of the activities of other bodies (such as the State Agency „National Security“,

the service „Military Police ", General Directorate „Execution of punishments" and others), related to them.

As a result of the research work carried out in this part of the dissertation, the following more important results were achieved:

- the study proves that the use of physical force and aids is an opportunity given to police officers to counteract the activity of persons who do not comply with the legislation and show resistance or disobedience;

- it is proven that in certain situations conflicts arise that require a quick and accurate reaction and an adequate decision by the police officer to use the powers given by the Law of the Ministry of Internal Affairs for the protection of the fundamental rights and freedoms of the persons under the jurisdiction On the side ;

- it has been established that there are currently a number of gaps in the organization and control of the application of powers, i.e. insufficient knowledge and skills, which implies that police officers should be permanently trained;

- it has been proven that, at the moment, the training of a large part of police officers on the job is insufficient and ineffective, which confirms the need for professional training with separation from work, so that they can acquire new habits and skills to make a timely assessment of the factual situation and to assess whether there is an absolute necessity for the use of physical force and aids; in this regard a recommendation is made for restoration of the short-term training courses of both the executive and management staff of the Ministry of Internal Affairs with police powers, in order to acquire knowledge and experience for the effective and effective use of physical force and aids.

- a thorough analysis was made of the types of aids, as well as their features and purpose;

- the activity of the other authorities, which were given the opportunity to use physical force and aids, was analyzed and it was established that there is a similarity with that of the police authorities.

The indicated achievements are the result of the in-depth knowledge of the real practice of using physical force and aids in our country, as well as of the good practices in other countries, which have shown positive results in the fight against crime and the protection of public order in accordance with the constitutionally established right row.

The third chapter of the dissertation has an appended character. The positive results achieved in this part of the dissertation work are the following:

- a methodology was developed for carrying out the survey and for processing and analyzing the collected information;

- an empirical study was carried out, through the so-called desk research, in order to obtain as complete a volume of information as possible about the police power, achieving the main goal - data were obtained about the subject of the study, namely information about the main theoretical, legal and organizational problems related to the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria; The empirical quantitative research method used in this dissertation is the survey (structured interview).

- a thorough analysis and assessment of the results of the empirical research was made with relevant summaries, conclusions and recommendations (the information is based on the opinions and attitudes of respondents who are employees with police powers from the largest structural units in the Ministry of Internal Affairs and in its daily activity of combating crime, protecting public order, protecting the life and health of citizens);

- it is thoroughly and reasonedly proven that the coordination and interaction between the police authorities, the prosecutor's office, the court and the citizens themselves as a society are a necessary condition for achieving positive results in the fight against crime and the protection of public order in the country in the context of the protection of fundamental rights and freedoms to all persons under the jurisdiction of the Republic of Bulgaria;

- a proposal was made that the „Press Center" directorate in the Ministry of Internal Affairs take active actions to clarify the reasons for the use of physical force and aids in the specific cases that have gained a wide public response.

As a summary, I can point out that the results of the conducted empirical research reveal the real situation regarding the legal and organizational problems related to the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria and provide a basis for the conclusions and proposals for improving their activity to combat crime and protect the rights and freedom of citizens.

4. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

In the reference attached to the abstract, the doctoral student listed five contributions. They reflect in abbreviated form the main contribution - enrichment of theoretical research and practical experience in the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria in the fight against crime and the protection of public order in the country. I confirm the presence of the contributions indicated by the doctoral student in the dissertation work, but I believe that one more should be added - proving the

need for training police personnel to learn knowledge and skills in the use of physical force and aids in combating crime and maintaining public order in the country.

5. Evaluation of dissertation publications

The author of the dissertation presents a list of three publications, including one textbook and two articles, which reflect the main content of the studied problems. The applied nature of the research and the results of the conducted empirical study reveal the importance of the problem of the nature and use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the fight against crime and the protection of public order in the country in the context of the protection of the fundamental rights and freedoms of all persons, under the jurisdiction of the Republic of Bulgaria.

I believe that these publications are sufficient to show the publicity of the achieved results of the research work of the PhD student.

6. Evaluation of the autoref

The presented abstract is 40 pages long. It gives an idea in a summarized synthesized form about the content of the dissertation work. It briefly reflects the content of the dissertation, the relevance of the topic, the subject and the object of the research, the main scientific thesis, the main goal and tasks for its achievement, the research methods used, the information sources and restrictive conditions under which the research was carried out. Summaries, conclusions and recommendations are indicated for each chapter of the dissertation.

The author's abstract includes: Reference for the contributions of the dissertation work and List of the author's publications on the dissertation work.

7. Criticisms, recommendations and questions

The contributions and results in the presented dissertation work are indisputable, but nevertheless some recommendations can be made:

First. To pay more attention to the motivation of police officers to increase their knowledge and skills in the use of physical force and aids in the exercise of their powers to solve extreme situations.

Second. To look for a connection between the change of the personal values of the police officers in the conditions of dynamic change of the environment and the work motivation under the current economic conditions.

The stated recommendations are intended to suggest to the doctoral student interesting problems for expanding the scope of her further research work.

Please answer the following question: What is the motivation /or lack thereof/ of the police authorities to use physical force and aids?

8. Conclusion

The dissertation work of **Elena Aleksandrova Kolcheva** can be characterized as an in-depth significant scientific study, in which the problems are well thought out and correctly presented, and the conclusions and proposals are convincingly argued. The dissertation represents a contribution both to the enrichment of theory and to the improvement of practice in the field of theoretical and legal aspects of the use of physical force and aids, as well as the organization of the activity of their use by police authorities.

The results achieved in this dissertation work are the personal work of the author.

The presented dissertation meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Organization and Conduct of competitions for the acquisition of scientific titles and for the occupation of academic positions at the SWU „Neophyt Rilski“, therefore, in my capacity as a reviewer, I clearly and unequivocally state that I will vote for a positive decision, the educational and scientific degree.

15.03.2024

Sofia

Signature:

(Prof. Dr. Romyana Neikova)